

по една вадичка, носеща всички нечистотии от двора на улицата, а от там и в целия квартал...”

През следващите години на няколко пъти се сформират специални комисии, които да определят подходящи места в покрайнините на града за заселване на циганите. Въпреки неколkokратните опити, вземаните в продължение на повече от половин век решения, проблемът с циганското местоживееие в Стара Загора не е разрешен. До края на 50-те год. на XX век те реално се настаняват във всички покрайнини на града - в източната част около Чадър могила, в южната част - около жп линията Нова Загора-Чирпан, в западната - до артилерийските казарми и в северозападната - на хълма над болницата. Там е и къщата на “турските” цигани Дуда и Джефер: “Чистници. Къщата им блестеше прясно измазана с бяла вар в покрайнините на града” (Иванова, Кръстев 2006: 79-82).

През пролетта на 1913 г. в своя дневник описание на циганските махали в Североизточна България дава англичанинът Скот Макфий*: „Във Варна повечето цигани живеят в циганската махала в равнината – отвъд града, в близост до общинското сметище. Махалата прилича на село и има само една широка и доста неравна улица, от двете страни на която са разположени къщички с по една стая замазани от външната страна с кал и вар. Отвъд това село се виждат нахъсаните палатки на номадските цигани... Както уседналите, така и номадите зачитаха авторитета на шерибашията – зачитаха авторитета на Осман... шери-башия на махала от 180 къщи. Издигането му се дължеше по-скоро на неговото интелектуално превъзходство, както и на обстоятелството, че принадлежи на друго племе и говори малко по-различен диалект.

В Разград... циганската махала я намерихме там, където не очаквахме – на гърба на общественото бунище, но все пак разположена на хълма в покрайнините на града. От едната страна на махалата бе градът, а от другата – свежата природа. Макар и малка, това бе определено най-приятната циганска махала на Балканите. Къщичките, подредени безразборно, а не както обикновено в права редица по пътя, бяха добре построени, измазани и красиво боядисани... Циганите бяха гостоприемни.... На тръгване в края на махалата видяхме самотна палатка от бяло зебло, до която една жена переше дрехи.

В Русчук няма постоянна циганска махала, но няколко цигански семейства живеят заедно и както обикновено в близост до общественото

* Робърт Лидио Скот Макфий е британски изследовател на ромския език и култура, посетил България през май 1913 г.